

Kontrakt varer, og den varer til 1. April 1908. Jeg vil da gerne tillade mig at hende Opmærksomheden paa den Overenskomst, der er indgaaet mellem Landbrugsministeriet og de samvirkende jyske Mejeriforeninger. Den findes i Tillæg B. for 1901—02 Sp. 215. Den Gang de 4000 Kr. vare bevilgede af Lovgivningsmagten som Tilskud til Dyrlæge Hegelunds Lønning, stillede man de jyske Mejeriforeninger, hvis Konsulent Hegelund var, det Vilkaar, saafremt man vilde have de 4000 Kr. til Hegelunds Løn, at man skulde forpligte sig til at lade Konsulenten tillige være villig til at holde Foredrag paa Øerne, til at uddanne Malkelærere paa Forlangende af de samvirkende danske Landboforeninger og Bornholms landøkonomiske Forening; han skulde besvare Spørgsmaal angaaende Malkesagen, ikke alene fra Medlemmer, men ogsaa fra mejeriinteresserede fra hele Landet, besvare Forespørgsler vedrørende hensigtsmæssige Staldindretninger, bistaa Forsøgs-laboratoriet ved eventuelle Forsøg paa Malkeomraadet, komme til Stede ved Landboforeningernes aarlige Delegeretmøde, efter Opfordring komme til Stede ved det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Møder, afgive Beretning om sin Virksomhed til Landbrugsministeriet og føre Tilsyn med Landboforeningernes faste Malkekursus. Det siger sig selv, at naar en saa omfattende ny Virksomhed blev lagt paa denne Mand, betød det, at han ikke i samme Grad som før kunde være til de jyske Mejeriforeningers Raadighed. Men 4000 Kr. er mange Penge, og de jyske Mejeriforeninger ere fattige Organisationer. De havde paa det Tidspunkt kun nogle faa Tusinde aarlig gennem Medlemskontingenten. Det var Aarsagen til, at man mente, at man hverken burde eller turde afslaa Statens Tilbud om at yde de 4000 Kr. Det hed i Motiveringen fra den Gang, at „Beløbet anvises Dyrlæge Hegelund direkte af Ministeriet, saalænge den paagældende virker som Konsulent for de samvirkende jyske Mejeriforeninger i Henhold til den mellem dem og ham i Juni Maaned 1900 oprettede Kontrakt“. Saaledes staar der i Motiveringen af 22. November 1901. Saa længe han virker som Konsulent for de samvirkende jyske Mejeriforeninger i Henhold til denne sin Kontrakt, yder Staten disse 4000 Kr.

Derfor forekommer det mig mærkeligt, at man nu uden at lade de jyske Mejeriforeninger vide et Ord om det og uden Varsel kommer med Forslag om at

berøve dem 1,000 Kr. af det Tilskud, de pleje at faa. Der er ikke forhandlet med dem om denne Sag. De fik først Kendskab dertil, da Ændringsforslaget blev offentliggjort her ved Forelæggelsen. Det er Mejeriforeningerne, Sagen økonomisk gaar ud over, det er dem, der af deres egne Midler nu maa tilskyde 1,000 Kr. mere. Jeg rejser da det Spørgsmaal, om de jyske Mejeriforeninger have forskyldt en saadan Behandling af Finansudvalget og den højtærede Minister. Disse Foreninger oprettedes i 1895. Der var i 1900 300 Mejerier, i 1906 472 med ca. 70,000 Andelshavere. Medlemsbidraget udgør for Tiden 6,000 Kr. aarlig. De faa intet Tilskud fra Staten til deres Administration. De samvirkende jyske Mejeriforeningers Virksomhed vil være kendt af adskillige Medlemmer her i Salen. Deres Virksomhed har i Virkeligheden sparet Staten for mange Penge, saa det forekommer mig, at man godt kunde have ladet dem beholde de 1,000 Kr., i alt Fald saa længe, til man ved en ny Overenskomst var bleven enig med dem om et andet Forhold.

Jeg skal minde om, at det var dem, der foranledigede Statistikken Omordning, hvorved Staten, der før ydede 13,000 Kr. aarlig til Mejeristatistik, fik denne Bevilling nedsat til 9,000 Kr., hvis jeg ikke husker fejl; det er maaske i Øjeblikket 10,000 Kr., da Statistikken er udvidet. Men selv regnet efter dette Tal er der her en aarlig Besparelse paa 3,000 Kr., som de nævnte Foreninger have foranlediget. Jeg vil minde om, at det er disse Foreninger, der have givet Stødet til og gjort Forarbejdet for de danske Mejeriers Smørmærkeforening, paa hvis Arbejde Lovgivningsmagten i Fjor byggede sin Lov om Lurmærket for det danske Smør. Det var dem, der gjorde det grundlæggende Arbejde for denne Sag og førte den til sin Løsning gennem Smørmærkeforeningen. Jeg vil minde om, at det var de jyske Mejeriforeninger, der rejste Sanatoriesagen, saaledes at danske Andelsforeninger i Løbet af ganske faa Aar rejste over $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Sagens Gennemførelse, hvorved Staten mindst har sparet 150,000 Kr. Jeg vil minde om, at foruden disse Ting, der dels betyde Besparelser for Statskassen, som de nævnte Foreninger direkte have foranlediget, og dels Foranstaltninger, som Staten har anerkendt ved at bygge videre paa deres Arbejde, saa have de nævnte Foreninger anvist den Vej, man skulde gaa i Spørgsmaalet om Smørnoteringsforholdene, denne vanskelige, men for